

REFERAT Sundheds- idræts- og kulturudvalget d. 03-06-2026

Mødedato Onsdag d. 03. juni 2026 kl. 17:30

Mødested C.2.25

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Gennemgang af store projekter på fritids- og idrætsområdet.....	4
Fremtidens Randers Kommune: Input til udmøntningsplan for "Flere selvforsørgende borgere" (Soc	5
Fremtidens Randers: Input til udmøntningsplan for "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løf	7
Sundhedsfremme og forebyggelsespuljen 2026-2027 - Indstillinger, 1. ansøgningsrunde.....	10
Resultater fra BørnUngeLiv og "Hvordan har du det?"-undersøgelserne.....	12
Lukket: Godkendelse af delingsaftale mellem Randers Kommune og Region Midtjylland.....	14
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2026, SIK-udvalget.....	15
Budget 2027-2030, sundhedsområdet.....	17
Anmodning fra socialdemokratiet om områdeudviklere som redskab til styrkelse af lokale fællesskæ	20
Orientering om lokaletilskud til godkendte folkeoplysende foreninger med aktiviteter for hjemmepæ	22
Hjem Randers søger om lokaletilskud til nyt lejemål.....	24
Procesplan for facilitetskonference på fritids- og idrætsområdet i byrådsperioden 2026-2029.....	27
Forvaltningen og formanden orienterer.....	30
Sagsstyringslister pr. 3. juni 2026.....	31
Digital godkendelse for tilstedeværelse.....	32

Punkt 70: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-A00-8-25

Indstilling

Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Punkt 71: Gennemgang af store projekter på fritids- og idrætsområdet

00.22.04-A00-6-25

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Fritidschef Claus Engstrup vil give en gennemgang af store projekter på fritids- og idrætsområdet.

Bilag

PP Store Idrætsprojekter 3. juni 2026

Punkt 72: Fremtidens Randers Kommune: Input til udmøntningsplan for "Flere selvforsørgende borgere" (Social og Arbejdsmarked)

00.16.00-G01-3-24

Resumé

"Flere selvforsørgende borgere" er én af de fem overordnede målsætninger i det videre arbejde med Fremtidens Randers Kommune. Social- og Arbejdsmarkedsudvalget har hovedansvaret for målsætningen med særlig koordinations- og dialogforpligtelse til §17.4-udvalget for Fremtidens Randers Kommune og Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget.

På mødet præsenterer formanden for Social- og Arbejdsmarkedsudvalget og direktøren for Social og Arbejdsmarked de foreløbige overvejelser til udmøntningsplanen for "Flere selvforsørgende borgere". Herefter inviteres Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget til at bidrage med input og perspektiver til det videre arbejde, herunder mulige samarbejdsflader.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget,

1. at udvalget drøfter de fremlagte spørgsmål med henblik på at bidrage med input til mulige samarbejdsflader i arbejdet med målsætningen "Flere selvforsørgende borgere" på tværs af de to udvalgsområder.

Beslutning

Drøftet.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

I den strategiske plan for Fremtidens Randers Kommune er "Flere selvforsørgende borgere" én af fem overordnede målsætninger. Målsætningen beskrives således:

Det er Randers Kommunes ambition, at flere borgere skal have mulighed for at få et godt liv. Der er derfor behov for et endnu større fokus på borgere i den erhvervsaktive alder, som på grund af sociale, sundhedsmæssige eller (manglende) faglige kompetencer er i risiko for at stå uden for arbejdsmarkedet.

Det er afgørende, at vi får skabt flere arbejdspladser og jobåbninger, som matcher de lediges kompetencer, og at vi skaber gode muligheder for at opkvalificere de ledige, så de matcher virksomhedernes behov. Dette kræver en mere virksomhedsrettet beskæftigelsesindsats med endnu større fokus på ordinære timer på både offentlige og private arbejdspladser.

Civilsamfundet skal herunder spille en større rolle og bidrage til at støtte og motivere ledige til beskæftigelse eller uddannelse - og dét at blive en del af et fællesskab, som ofte er en afgørende trædesten på borgerens vej ud af udsathed. Det er derfor meget vigtigt, at der etableres et endnu tættere samarbejde mellem kommunen og civilsamfundet/frivillige organisationer på dette område.

For at skabe positive forandringer skal vi samtidigt som kommune sikre én samlet tilgang på tværs af de kommunale velfærdsområder. Vi forpligter os i den forbindelse til altid at se på, hvad der er bedst ud fra en helhedsbetragtning - både fagligt og økonomisk.

For at skabe forandring skal der investeres i løsninger, som virker – både løsninger, hvor målet er hurtige resultater, men også løsninger, hvor resultaterne og effekterne først viser sig over tid. Med henblik herpå skal der udvikles en selvstændig investeringsstrategi, der skal bidrage til at finde de nødvendige midler til at realisere ambitionen om flere selvforsørgende borgere. Samtidigt skal der være tilsvarende fokus på at udvise rettidig omhu og nedlukke indsatser, hvor den ønskede effekt udebliver.

Målsætningen skal jf. den strategiske plan realiseres gennem følgende fokusområder og mål:

Fokusområder:

- En mere virksomhedsrettet beskæftigelsesindsats, herunder en styrket CSR-strategi for offentlige og private arbejdspladser.
- En målrettet investeringsstrategi i initiativer, der har effekt på både kort og længere sigt.
- Ungeløftet der skal styrke samskabelsen omkring de unge på tværs af forvaltningsområder.

Mål:

- Andelen af borgere på overførselsindkomst skal nedbringes væsentligt – med et særligt fokus på unge der ikke er i beskæftigelse eller uddannelse.
- Antallet af praktikpladser, småjobs og andre CSR-jobs både i private og offentlige virksomheder skal øges.

Foreløbige overvejelser om indhold i udmøntningsplanen

Primo maj havde chefgrupperne i henholdsvis Sundhed, Kultur og Omsorg og Social og Arbejdsmarked et fælles møde, hvor mulige samarbejdsflader blev drøftet. Her blev fremhævet følgende samarbejdsflader, der kunne bidrage til målsætningen om ”Flere selvforsørgende borgere”:

- Styrkelse af det tværfaglige teamsamarbejde om sårbare unge og voksne i form af helhedsorienterede indsatser, herunder styrkelse af de fremskudte indsatser. Sundhedsfaglig viden skal ud, hvor borgere på arbejdsmarkedsområdet befinder sig.
- Sundhedsområdet kan bidrage til at hjælpe unge med sundhedsmæssige udfordringer på uddannelsesinstitutioner.
- Sundheds-, idræts- og kulturområdet kan bidrage med data om trivsel og sundhed, som kan understøtte målsætningen om ”Flere selvforsørgende borgere”.
- Der er allerede et godt samarbejde om forebyggelse gennem eksisterende indsatser, men områderne kan blive endnu dygtigere til rent faktisk at bruge hinanden. F.eks. har problemer med lænd og ryg stor betydning for, at nogle borgere ikke kan varetage et ordinært arbejde. Sundhedsområdet har et forebyggelsestilbud som kan hjælpe disse borgere.
- Et styrket fokus på investering i tværgående indsatser f.eks. ”Opgang til Opgang” fra Aarhus Kommune
- Kan flere borgere (både unge og ældre) tilbydes lønnede timer eller anden tilknytning til arbejdspladser på sundheds-, idræts- og kulturområdet?

Input til udmøntningsplanen

På mødet bedes Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget drøfte følgende spørgsmål:

1. Hvilke perspektiver ser I i samspillet mellem jeres område og målsætningen om flere selvforsørgende borgere?
2. Hvor ser I muligheder for et tættere samarbejde?
3. Hvilke ideer kunne være interessante at afprøve sammen?

Følgende repræsentanter fra Social og Arbejdsmarked vil deltage på mødet:

- Karina Hjorth, formand for Social- og Arbejdsmarkedsudvalget
- Runa Steinfeldt, direktør for Social og Arbejdsmarked
- Anne Erlandsen, konsulent i social- og arbejdsmarkedssekretariatet
- Evt. suppleret af øvrige udvalgsmedlemmer

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Udvalgets input til indhold i udmøntningsplanen for ”Flere selvforsørgende borgere” tages med i den videre udarbejdelse af planen.

Bilag

PP til SIK-den 3. juni 2026

Punkt 73: Fremtidens Randers: Input til udmøntningsplan for "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes" (Børn og skole)

00.01.10-G01-68-26

Resumé

"Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes" er én af de fem overordnede målsætninger i det videre arbejde med Fremtidens Randers Kommune. Børn- og skoleudvalget har hovedansvaret for målsætningen med særlig koordinations- og dialogforpligtelse til §17.4-udvalget for Fremtidens Randers Kommune, sundheds-, idræts- og kulturudvalget samt social- og arbejdsmarkedsudvalget.

På mødet præsenterer Carsten Otte, direktør i Børn og Skole de foreløbige overvejelser til udmøntningsplanen for "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes". Sundheds- idræts- og kulturudvalget inviteres herefter til at drøfte mulige samarbejdsflader og bidrage med input til det videre arbejde.

Der er afsat 20 minutter til punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds- idræts- og kulturudvalget,

1. at udvalget tager sagen til efterretning.
2. at udvalget drøfter de fremlagte spørgsmål med henblik på at bidrage med input til mulige samarbejdsflader i arbejdet med målsætningen "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes" på tværs af de to udvalgsområder.

Beslutning

1. at taget til efterretning
2. Drøftet

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

I den strategiske plan for Fremtidens Randers Kommune er "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes" én af fem overordnede målsætninger. Målsætningen beskrives således: *Alt for mange børn og unge i Randers Kommune er sårbare, og omkring 1.000 unge er uden job eller uddannelse og er i den forbindelse i kontakt med JobRanders eller Ungdommens Uddannelsesvejledning.*

For den enkelte unge er det at være uden for fællesskabet på arbejdspladser, på uddannelsesinstitutioner eller i fritidslivet bidragende til, at voksenlivet får en svær begyndelse.

I Randers Kommune skal alle unge i job eller uddannelse og føle, at de er en del af fællesskabet. Derfor er det vigtigt, at de unge oplever at modtage en sammenhængende og helhedsorienteret indsats med en klar retning. Som kommune skal vi derfor være koordinerede i forhold til de unge og arbejde efter samme mål.

Indsatsen skal gå hånd-i-hånd med et mere langsigtet og forebyggende fokus på småbørn og skolebørn, så vi undgår, at en stor del af næste generation af unge oplever at stå uden for fællesskabet. Det kræver et stærkt tværfagligt samarbejde om familierne med fokus på det gode børneliv, tidlig sundhedsfremme og forebyggelse i sundhedsplejen. Dette skal samtidigt kombineres med forebyggende indsatser i tandplejen, stærke dagtilbud og en folkeskole, der evner at realisere potentialet i alle børn.

Mange unge kan opleve overgangen til et selvstændigt voksenliv som udfordrende, og her er det vigtigt, at den kommunale organisering ikke bliver en barriere. Den unge skal opleve, at kommunen har én indgang, hvor den unge bliver grebet og hjulpet med udgangspunkt i den enkeltes livssituation.

De unge – også de unge, der lever i udsatte positioner – har ressourcer og potentialer, der skal bringes i spil, og det er afgørende, at de unge inddrages, så vi i fællesskab får skabt en vej frem for den enkelte. Samtidig skal der bygges stærkere broer mellem kommunen, erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne, ligesom samarbejdet med civilsamfundet er et centralt element i at styrke de unges vej ind på arbejdsmarkedet eller i uddannelse.

I prioriteringen af indsatser lægges der særlig vægt på de geografiske områder inden for kommunen, hvor vi oplever, at flest børn og unge er udfordrede.

Målsætningen skal jf. den strategiske plan realiseres gennem følgende fokusområder og mål:

Fokusområder:

- En selvstændig handleplan for uddannelsesområdet, der skal udpege risici og potentialer og sikre en fælles forståelse for, hvad området arbejder hen imod.
- En styrket ungeindsats, herunder et stærkt samarbejde om fritidsjobs og mulighederne for at anvende juniormesterlære.
- Ungeløftet der skal styrke samskabelsen omkring de unge på tværs af forvaltningsområder*.
- Helhedsorienterede familie-indsatser på tværs af beskæftigelse, social, dagtilbud, skole, sundhed mv.

Det er besluttet, at fokusområdet vedrørende Ungeløftet skal behandles i udmøntningsplanen for "Flere selvforsørgende borgere", idet indsatsen primært varetages i Social- og arbejdsmarkedsforvaltningen.

Mål:

- Andelen af børn, der lever i udsathed, skal nedbringes markant.
- Folkeskolen skal øge sin løfteevne betydeligt.
- Andelen af børn og unge med fritidsjob skal øges.
- Andelen af unge uden job og uddannelse skal nedbringes væsentligt.

Foreløbige tanker om indhold i udmøntningsplanen relateret til "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes"

Børn og Skole foreslår, at der arbejdes videre med tre overordnede fokusområder, der også omfatter de eksisterende fokuspunkter fra strategien:

1. Fokus på sprog og bevægelse i dagtilbud
2. En styrket overbygning i folkeskolen
3. Klar til verden – med fokus på gode overgange

Ad 1) Der foreslås et særligt fokus på sprog og bevægelse på dagtilbudsområdet som en central arena for tidlig forebyggelse. En tidlig indsats er afgørende, og det vurderes derfor også væsentligt at styrke samarbejdet med sundhedsplejen, som ofte er blandt de første fagprofessionelle, der møder børn og familier. Der er på den baggrund et ønske om at etablere et mere formaliseret samarbejde med sundhedsplejen med henblik på tidligere opsporing og en mere sammenhængende indsats for børn i udsatte positioner.

Ad 2) Der foreslås fokus på at udvikle en ny og motiverende udskoling, hvor eleverne i højere grad får mulighed for at udforske egne interesser og styrker gennem varierede undervisnings- og arbejdsformer. Formålet er at styrke elevernes motivation, deltagelse og lyst til læring.

Ad 3) Der foreslås et særligt fokus på at understøtte børn og unge i risiko for udsathed, herunder at skabe gode overgange til ungdomsuddannelse eller beskæftigelse gennem tidlig identificering af unge med behov for ekstra støtte – blandt andet via en styrket UU-vejledning.

Særligt fokusområdet 'Fokus på sprog og bevægelse i dagtilbud' peger på behovet for et tættere samarbejde mellem de to udvalgsområder. For eksempel i forhold til et tidligligere og mere formaliseret samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen samt mellem dagtilbud og fritids- og foreningslivet med henblik på at målrette tilbud til de mindste børn.

På børn og skoleudvalgsmødet den 11. maj pegede udvalget på følgende initiativer, som de særligt så tænkt ind i udmøntningsplanen for "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes":

- I forhold til det første fokusområde bemærkede udvalget, at der med fordel kan lægges større vægt på leg. Fokus på leg bør ikke begrænses til dagtilbudsområdet, men også omfatte skoleområdet – særligt indskolingen – med henblik på at styrke børn og unges lyst til læring. Udvalget pegede i den forbindelse på, at overskriften med fordel kan justeres, så den i højere grad afspejler indsatsområdet og et samlet 0-18 års perspektiv.
- Udvalget fremhævede, at familieområdet bør fremstå tydeligere og beskrives som en tværgående dimension i alle tre fokusområder – særligt i relation til det tredje fokusområde, men også i relation til det første fokusområde, der blandt andet omhandler forebyggende og tidlige indsatser i samarbejde med sundhedsplejen.

- Herudover blev det foreslået, at udmøntningsplanen i endnu højere grad skærpes omkring kerneopgaven, så det tydeligt fremgår, at dagtilbud og skoler skal have en kvalitet, der gør en positiv forskel for alle børn og unge – særligt børn og unge i udsatte positioner. I den forbindelse blev betydningen af dagtilbuddenes løfteevne for de mest sårbare børn fremhævet.
- Udvalget bemærkede desuden, at § 17, stk. 4, eksplicit fremhæver vigtigheden af unges vej til job og uddannelse, uden at dette perspektiv fremgår tilstrækkeligt tydeligt i de tre fokusområder.

På mødet vil der være følgende deltagere fra Børn og Skole:

- Kasper Fuhr, formand for Børn- og skoleudvalget
- Carsten Otte, direktør i Børn og Skole
- Stine Glavind Eskesen, ledelseskonsulent i Børn og Skole

Carsten Otte præsenterer og udfolder forvaltningens overvejelser til indholdet i udmøntningsplanen for “Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes”.

Input til udmøntningsplanen relateret til "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes"

På mødet bedes udvalget drøfte følgende spørgsmål:

1. Hvilke perspektiver ser I i samspillet mellem jeres område og målet om at løfte flere børn og unge i udsatte positioner?
2. Hvor ser I muligheder for et tættere samarbejde?
3. Hvilke idéer kunne være interessante at afprøve sammen?

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Udvalgets input til indhold i udmøntningsplanen for "Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes" tages med i den videre udarbejdelse af planen.

Bilag

PP -SIK foreløbig udmøntningsplan for BS

Punkt 74: Sundhedsfremme og forebyggelsespuljen 2026-2027 - Indstillinger, 1. ansøgningsrunde

29.00.00-G01-11-26

Resumé

Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen blev med budget 2026-29 videreført i 2026 og 2027 med 1,6 mio. kr. årligt. Puljen har til formål at understøtte afprøvning af nye eller videreudviklede sundhedsfremmende og forebyggende indsatser målrettet borgere i Randers Kommune.

I denne sag præsenteres forvaltningens vurdering af de indkomne ansøgninger til 1. ansøgningsrunde i 2026 samt forslag til udmøntning af puljemidler.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget:

1. at de indstillede projekter tildeles midler fra Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen 2026-2027

Beslutning

Godkendt.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har i henhold til Sundhedslovens § 119 pligt til at tilbyde sundhedsfremmende og forebyggende indsatser, der bidrager til øget trivsel og livskvalitet for kommunens borgere. Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen blev første gang udmøntet i 2021. Formålet med puljen er at skabe rammer for afprøvning og udvikling af nye idéer og metoder, der kan bidrage til at imødegå sundhedsudfordringer i Randers Kommune.

Udvalget er den 4. marts 2026 blevet orienteret om Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljens videreførelse og taget tidsplanen for udmøntning til efterretning.

Desuden godkendte udvalget udvælgelseskriterierne for puljeansøgninger med tilføjelse af, at projekterne gerne skal adressere de sundhedsudfordringer, der er fremhævet i Hvidbogen i regi af Fremtidens Randers.

Første ansøgningsrunde havde deadline den 1. maj.

Der er i alt 2 projekter, der søger om midler fra Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen. Begge projekter søger midler for en 2-årig periode.

Ansøgningerne vurderes ud fra følgende kriterier:

- At det er tidsafgrænset afprøvning af en ny eller videreudviklet sundhedsfremmende eller forebyggende indsats med borgerrettet effekt.
- At der foreligger en klar plan for evaluering, der dokumenterer indsatsens bidrag til lighed i sundhed samt øget sundhed og trivsel blandt kommunens borgere og skaber et grundlag for læring og fremtidige prioriteringer i kommunen.
- At der er et prioriteret fokus på centrale sundhedsudfordringer i Randers Kommune, herunder de udfordringer der er identificeret i Hvidbogen i regi af Fremtidens Randers, samt anvendelse af tilgange med dokumenteret eller forventet effekt.

Forvaltningen præsenterer herunder de indkomne ansøgninger (bilag 1). I vurderingen af projektets opfyldelse af kriterierne kan scores mellem 0 og 6 point. På baggrund af vurderingen (Bilag 2) indstiller forvaltningen, at de projekter, der scorer 5 point eller derover tildeles puljemidler fra Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen 2026-2027. Begge indstillede projekter søges som 2-årige projekter.

Projekt: Glad Mund

Projektet har fokus på at forbedre tandsundheden hos førskolebørn (3-6 år) og deres familier i Nordbyen i Randers. Gennem opsøgende tandpleje i daginstitutioner og en målrettet familieindsats skal projektet forebygge tandsygdomme, styrke forældres viden og vaner samt mindske social ulighed i sundhed. Indsatsen bygger på tidlig opsporing og støtte til hele familien.

Samlet vurdering: 5 point

Projekt: Sammen om en stærk start

Projektet retter sig mod spæd- og småbørn (0-1 år) primært med motoriske og/eller sensoriske udfordringer. Formålet er at tilbyde tidlig, gratis faglig hjælp gennem specialiserede fysio- og ergoterapeuter, så børnene får bedre udviklingsmuligheder og dermed øget trivsel. Projektet skal samtidig reducere social ulighed ved at sikre, at alle familier (uanset ressourcer) kan få adgang til støtte tidligt i barnets liv.

Samlet vurdering: 5 point

Hvis Sundheds-, idræts- og kulturudvalget bevilger midler til de indstillede projekter fra Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen 2026 og 2027 puljen, vil økonomien for puljen være følgende:

Projekt:	2026	2027
Glad Mund	370.000 kr.	370.000 kr.
Sammen om en stærk start	440.050 kr.	440.050 kr.
Ansøgte midler	810.050 kr.	810.050 kr.
Midler til rådighed	1.000.000 kr.	2.200.000 kr.
Resterende midler	189.950 kr.	1.389.950 kr.

De sammenlagte resterende midler: 1.579.900 kr. vil således indgå til udmøntning i 2. ansøgningsrunde. Desuden vil der i 2. ansøgningsrunde indgå 150.000 kr. af tilbageløbsmidler fra tidligere tildelt medfinansiering til puljeansøgning hos Sundhedsstyrelsen, der blev afvist.

Evalueringen af projekterne forelægges Sundheds-, idræts- og kulturudvalget i sommeren 2028.

Økonomi

De udvalgte projekter finansieres gennem Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje for 2026-2027.

Videre proces

Jf. tidligere tidsplan angivet i udvalgssagen i marts måned vil 2. ansøgningsrunde for Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen justeres til at påbegyndes den 15. juni med ansøgningsfrist den 30. september.

Ansøgninger til 2. ansøgningsrunde vil forelægges udvalget den 4. november 2026.

Bilag

PP - Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen 2026-2027

Bilag 1 - Ansøgninger til Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje 2026-2027 Samlet

Bilag 2-Vurderingsrapport - 1. runde Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen 2026-2027

Punkt 75: Resultater fra BørnUngeLiv og "Hvordan har du det?"-undersøgelserne

29.09.00-G01-6-26

Resumé

Sundhedsforvaltningen bruger data fra BørnUngeLiv og den landsdækkende undersøgelse "Hvordan har du det?" til at følge sundhed og trivsel blandt børn, unge og voksne i Randers Kommune. Resultaterne peger på et udfordringsbillede, hvortil der er behov for både generelle og målrettede indsatser, der kan forbedre borgernes sundhed og trivsel. I sagen præsenteres de nyeste resultater fra undersøgelserne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget tager orientering til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundhedsforvaltningen anvender data fra BørnUngeLiv undersøgelserne samt den landsdækkende sundhedsprofilundersøgelse "Hvordan har du det?" til at få et opdateret og lokalt billede af børn, unge og voksnes sundhed og trivsel. Resultaterne giver et databaseret vidensgrundlag for at prioritere, målrette og udvikle tværgående indsatser, der kan forbedre sundhed og trivsel blandt kommunens børn, unge og voksne borgere.

BørnUngeLiv-undersøgelserne

BørnUngeLiv-platformen indeholder spørgeskemamoduler til børn og unge i alderen 0-30 år. I Randers Kommune anvender Sundhedsforvaltningen grundskolemodulet til alle børn på 0., 4. og 8. klassetrin samt ungeprofil-modulet til unge i udskolingen og på ungdomsuddannelser. De selvrapporterede data bidrager med viden om børn og unges trivsel, sundhedsvaner, sociale relationer og risikoadfærd.

Resultater fra BørnUngeLiv-undersøgelserne viser blandt andet:

- Grundskoleprofilundersøgelsen:
 - De fleste børn oplever at have det godt. Men fra 0. til 8. klasse sker et gradvist fald i andelen af børn, som oplever at have det godt i skolen. Et tilsvarende fald ses ikke i andelen af børn, som oplever at have det godt derhjemme eller i fritiden
 - Variationen i børnenes sundhed og trivsel er på tværs af skoler relativ stor - eksempelvis i andelen af børn, som oplever at føle sig ensom eller har udfordringer relateret til søvn

Se datagrundlag og resultater fra Grundskoleprofilen 2024/2025 på kommune- og skoleniveau i bilag 1.

- Ungeprofilundersøgelsen:
 - Overordnet høj trivsel blandt unge, men pigerne oplever generelt lavere trivsel end drenge.
 - Udfordringer med søvn og ensomhed, især blandt piger og med stigende oplevelse af ensomhed fra 7. til 9. klasse.
 - Faldende deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter med alderen.
 - Stigende brug af alkohol og nikotinprodukter med alderen, samt udbredt rusdrikkeri på ungdomsuddannelser.
 - En betydelig andel unge på FGU og STX har prøvet hash, mens det er mindre udbredt i grundskolen

Se datagrundlag og resultater fra Ungeprofilundersøgelsen 2025/2026 på kommune- og skoleniveau i bilag 2.

"Hvordan har du det?"-undersøgelsen

Formålet med den landsdækkende spørgeskemaundersøgelse, der gennemføres hvert 4. år og senest i 2025, er, at give et samlet billede af trivsel, sundhed og sygdom blandt borgere over 16 år samt følge udviklingen over tid.

Resultaterne fra undersøgelsen viser, at sundhedstilstanden i Randers Kommune på flere områder udvikler sig negativt. Udfordringerne er bl.a.:

- Høj forekomst af overvægt, usundt kostmønster og lav fysisk aktivitet
- Markant geografisk ulighed i sundhed, hvor næsten 40 % af borgerne bor i områder, som er kendetegnet ved lav indkomst, lavt uddannelsesniveau og en stor andel borgere i den erhvervsaktive alder, som er uden arbejde. I områderne ses en ophobning af risikofaktorer som f.eks. overvægt, stress og symptomer på depression.
- Dog ses positive tendenser i faldende andel daglige rygere samt lavere alkoholforbrug sammenlignet med regionen.

Se resultater fra "Hvordan har du det?"-undersøgelsen i bilag 3 og på [Region Midtjylland hjemmeside](#).

Fra data til vidensbaseret handling

Resultaterne peger på et behov for at styrke den forebyggende indsats og fremme sundheden blandt børn, unge og voksne. Samtidig giver dataene anledning til at undersøge de bagvedliggende årsager nærmere gennem tværfaglig dialog med skoler, uddannelsesinstitutioner og lokalområder – eksempelvis i forhold til den faldende deltagelse i fritidsaktiviteter og den generelt lavere trivsel blandt unge kvinder.

Variationerne i data på tværs af skoler og lokalområder understreger desuden behovet for en mere differentieret indsats. På nogle skoler ses en ophobning af udfordringer, som kalder på lokalt tilpassede løsninger. Der er blandt andet på udvalgte skoler et særligt behov for at styrke den strukturelle nikotinfobyggelse. Tilsvarende ses der i de mest udsatte lokalområder et øget behov for helhedsorienterede indsatser, der tager højde for borgernes samlede livssituation. Det er en fælles opgave, som kræver koordinering og samarbejde på tværs af forvaltningsområder. Den sociale ulighed i sundhed kalder derfor på særlig opmærksomhed i udviklingen af lokale og målrettede sundheds- og trivselsinitiativer.

Dataene kan desuden være med til at kvalificere de strategiske mål for Fremtidens Randers. Med viden om borgernes sundhed og trivsel kan kommunen målrette den sundhedsfremmende og forebyggende indsats og skabe bedre rammer for et sundt og godt liv i Randers Kommune. Dette styrker både borgernes livskvalitet og kommunens bæredygtige udvikling.

Økonomi

Sagen har ingen budgetmæssige konsekvenser.

Bilag

PP Sundhedsdata. SIK 3. juni 2026

Bilag 1. Grundskoleprofil 2024_2025 Udvalgte resultater skoleniveau for 0., 4. og 8. kl. RK

Bilag 2. Ungeprofilen 2025_2026. Rapport med hovedresultater på kommune- og skoleniveau

Bilag 3. Sundhedsprofil HHDD 2026. Pixihæfte med resultater for Randers Kommune

Punkt 76: Lukket: Godkendelse af delingsaftale mellem Randers Kommune og Region Midtjylland

29.00.00-G01-24-25

Punkt 77: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2026, SIK-udvalget

00.30.00-S00-7-26

Resumé

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2026. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på drift og anlæg.

Derudover redegøres der for bevillingsansøgninger for 2026-29. Resultatet af udvalgets budgetopfølgning vil indgå i præsentationen af kommunens samlede økonomi, som forelægges byrådet den 22. juni.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at budgetopfølgningen inkl. bevillingsansøgninger godkendes og indarbejdes i den samlede sag, som forelægges byrådet.

Beslutning

Godkendt.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

(mio. kr.)	Korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. bevillingsans.	Forventet forbrug	Årets forventede resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets forventede resultat inkl. overførsler
Kultur og fritid					
Service	201,7	209,7	8,0	-23,9	-15,9
Anlæg	46,2	20,7	-25,5	-50,5	-76,0
Sundhedsområdet					
Service	147,6	152,0	4,4	-13,9	-9,5
Aktivitetsbestemt medfinansiering	433,6	435,9	2,3	0,0	2,3
Anlæg	0,0	0,6	0,6	-0,6	0,0

Note: Minus angiver et mindreforbrug/overskud i Årets forventede resultat og overførsler. Plus angiver et merforbrug/underskud.

På **kultur- og fritidsområdet** forventes et merforbrug på service på 8,0 mio. kr., hvor en stor del af merforbruget kan henføres til forbrug relateret til udsatte opgaver på Randers Bibliotek, idrætsanlæg samt diverse projektbevillinger, primært på Museum Østjylland.

Under anlæg forventes en større overførsel fra 2026 til 2027 primært som følge af at de afsatte midler til Dronningborg-hallen i budgettet er periodiseret til anvendelse i 2026 og tidligere, men først nu forventes anvendt i 2027 og senere.

På **sundhedsområdet** er der et forventet merforbrug på 4,4 mio. kr. på service, der ligeledes primært er forbrug af overførte midler fra tidligere år. Vedr. aktivitetsbestemt medfinansiering er der et merforbrug, der skyldes, at regulering vedr. tidligere år afholdes andre steder i kontoplanen, men er budgetteret her.

Under anlæg forventes det at de afsatte midler til styrkelse af behandling i eget hjem anvendes i år.

Der henvises til vedhæftede notat for yderligere uddybning af ovenstående.

Økonomi

Nedenstående tabel viser de samlede bevillingsmæssige ændringer på sundheds-, idræts- og kulturudvalgets område som følge af budgetopfølgningen. De bevillingsmæssige ændringer udgør -0,2 mio. kr. i 2026 og -0,3 mio. kr. årligt fra 2027 og frem.

I forventningerne til regnskabet er der taget højde for de bevillingsmæssige ændringer, som følger af budgetopfølgningen.

Bevillingsansøgninger (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029	Anlægsbevillinger
Servicerammen	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	
I alt	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	

Note: Minus angiver indtægter, plus angiver udgifter.

Servicerammen

Efter aftale mellem Ejendomsservice og Kultur og Fritid, flyttes 21.000 kr. fra kultur- og fritidsområdet til Ejendomsservice vedr. rengøring i Malvinas Hus. Ligeledes flyttes 5.000 kr. fra kultur- og fritidsområdet til Børn og Skole vedr. arealer på Asavænget og Rindsvej.

Direktionen besluttede den 11. december 2025, at der gennemføres en varig opnormering af det personalejuridiske team med én juriststilling. Stillingen finansieres af alle direktørområderne efter antal ansatte.

I den forbindelse flyttes der 24.000 kr. fra kultur- og fritidsområdet og 28.000 kr. fra sundhedsområdet til stabene årligt, startende i 2026.

I forbindelse med medfinansiering af Headspace flyttes der 100.000 kr. i 2026, stigende til 200.000 fra 2027 og frem fra sundhedsområdet til social- og arbejdsmarkedsområdet.

Bilag

Sundheds- idræts og kulturudvalget Budgetopfølgning 31-03-2026

Punkt 78: Budget 2027-2030, sundhedsområdet

00.30.00-S00-4-26

Resumé

På baggrund af drøftelserne på udvalgsmøde, det den 5. maj 2026 tages endelig stilling til udvalgets eventuelle budgetprioriteringer og budgetansker/-forslag til budget 2027-2030.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræfts- og kulturudvalget

1. at udvalget beslutter hvilke budgetprioriteringer og budgetansker/-forslag, der skal fremsendes til budget 2027-2030 på sundhedsområdet.

Beslutning

Taget til efterretning.

Notater vedr. Implementering af Sundhedsstyrelsens anbefalinger til sundhedspleje og udvidelse af ungeindsatsen, herunder nikotinfri ungdom behandles på udvalgets møde den 10. juni 2026.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Å

Å

Å

Sagsfremstilling

Sundheds-, idræfts- og kulturudvalget har mulighed for at komme med forslag og omprioriteringer til budget 2027-2030 på udvalgets område. Desuden skal udvalget tage stilling til, hvad udvalget foreslår, der skal ske med bevillinger, der udløber i budgetperioden 2027-2030.

På mødet den 5. maj 2026 blev udvalget som følge af fremskredet tidspunkt kun meget kort præsenteret for budgetændringer i 2027-30 i forhold til budget 2026 samt budgetbevillinger og projekter, der udløber.

Nedenfor er en gennemgang af de væsentligste poster i udvalgets basisbudget samt ændringer i budgetperioden for henholdsvis drift og anlæg.

Drift

Tabellen nedenfor viser det samlede driftsbudget for sundheds-, idræfts- og kulturudvalgets bevillingsområder. Som det fremgår, udgør oprindeligt budget 881,8 mio. kr. i 2026, fordelt med 576,2 mio. kr. vedr. sundhed, hvoraf 433,6 mio. kr. vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsområder, som afregnes direkte uden indflydelse for udvalg og byråd.

Desuden vises budgettet i overslagsårene 2027-2030.

Nedenfor tabellen redegøres for ændringer i budgettet i budgetperioden. Ændringerne er opsummeret i tabel 2.

Tabel 1 viser oversigt over det samlede driftsbudget for sundhedsområdets bevillingsområder i perioden 2026-2030

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029	2030
Sundhedsområdet	576,2	575,4	573,5	573,5	573,5
Sundhedsområdet, servicedriftsudgifter	142,7	141,9	139,9	139,9	139,9
Vederlagsfri fysioterapi	30,3	30,3	30,3	30,3	30,3
Rehabilitering	28,4	27,9	27,6	27,6	27,6
Sundhedsfremme og forebyggelse	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
Andre sundhedsudgifter	9,2	8,9	7,5	7,5	7,5
Sundhedspleje	18,2	18,2	18,2	18,2	18,2
Tandpleje	48,4	48,4	48,2	48,2	48,2
Sundhedsområdet, aktivitetsbestemt medfinansiering	433,6	433,6	433,6	433,6	433,6
Aktivitetsbestemt medfinansiering	433,6	433,6	433,6	433,6	433,6

Budgettet på sundhedsområdet dækker over følgende hovedposter:

Vederlagsfri fysioterapi bevilges til personer med et svært fysisk handicap eller en varig progressiv sygdom, der medfører funktionsnedsættelse, og kræver en henvisning fra egen læge eller speciallæge

Rehabilitering omfatter dels genoptræning efter sundhedsloven, som dels varetages af rehabiliteringsenheden under sundhedsområdet og af omsorgsområdet efter henvisning fra Rehabiliteringsenheden. Hertil kommer, den patientrettede forebyggelse for borgere med blandt andet KOL, kræft, senhjerneskade, hjerteproblemer, diabetes og lænderyg.

Det bemærkes at ansvar og finansiering af den patientrettede forebyggelse i forbindelse med sundhedsloven overgår til regionen pr. 1. januar 2027, men at der er lavet en samarbejdsaftale med Region Midtjylland, således at Randers kommune fortsat varetager opgaven.

Sundhedsfremme og forebyggelse: Bevillingen dækker en række forebyggende tiltag med henblik på at højne den generelle sundhedstilstand i Randers Kommune. En meget stor del af aktiviteterne foregår i Randers Sundhedscenter og Havndal Sundhedshus, men i samarbejde med lokale aktører er der også aktiviteter andre steder i kommunen.

Andre sundhedsudgifter: Ved flere kommuneaftaler mellem Regeringen og KL er der tilført kommunerne varige midler med henblik på styrkelse af det nære sundhedsvæsen og sikre bedre sammenhæng for patienter med behandlingsforløb på tværs af sektorerne og disse opgaver læses primært af sundhed og omsorg. Udover disse midler budgetteres sundhedsfremmepuljen og udgifter til færdigbehandlede patienter og hospiceophold via denne bevilling.

Sundhedspleje: Sundhedsplejen er et gratis, kommunalt tilbud, der fremmer spæd-, småbørns og skolebørns sundhed og trivsel gennem forebyggende hjemmebesøg, vejledning og sundhedsundersøgelser. Som særlige tilbud i sundhedsplejen kan nævnes Familieiværksættelse, PREP og et særligt projekt for moderat og svært overvægtige børn.

Tandplejen: Tandplejens tilbud omfatter tilbud til alle børn og unge op til og med 21 år samt voksentandpleje i form af specialtandpleje, socialtandpleje og omsorgstænderpleje. Tilbudene til børn og unge foregår på en række skoler samt i tandplejens lokaler på Thors Bakke, men de øvrige tilbud har hjemsted i Voksentandplejen på Viborgvej.

Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet: Kommunerne har siden kommunalreformen i 2007 bidraget til finansieringen af sundhedsvæsenet, som i de første mange år var aktivitetsbestemt, men efter en omlægning af systemer har det i de seneste år været et fast beløb, og kommunernes bidrag bortfalder sammen med sundhedsreformen pr. 1. januar 2027.

Det bemærkes at der ikke i ovenstående tal indgår konsekvenserne ved sundhedsreformen og at dette først indarbejdes i forbindelse med budgetlægningen for 2027-30.

BudgetÆndringer i forhold til 2026

I tabellen herunder ses Ændringerne i budgetÆrene 2027-30 i forhold til oprindeligt budget 2026 for sundhedsomrÆdet, skattefinansieret drift.

Drift - nettobeløb (1.000 kr.)	2027	2028	2029	2030
Sundhed, i alt	-470	-2.744	-2.744	-2.744
Bevillinger, der udløber	-450	-2.071	-2.071	-2.071
Pulje til sundhedsfremme	0	-1.621	-1.621	-1.621
Hjernerystelseskordinator	-450	-450	-450	-450
Effektiviserings- og besparelseskataloger	-20	-673	-673	-673
Reduktion fra 2027 til 2028, Rehabilitering	0	-282	-282	-282
Reduktion fra 2027 til 2028, Tandpleje	0	-271	-271	-271
Øget huslejeindtægt, Havndal Sundhedshus	-20	-20	-20	-20
Rammebesparelse, andre sundhedsudgifter	0	-100	-100	-100

Hertil kommer 2 projekter, der har vÆret finansieret via sundhedsfremmepuljen og som udlÆber

- Sov dig sundere, Randers; 300.000 kr.
- Brobygning for borgere med kronisk sygdom; 500.000 kr.

Æ

Budgetforslag og omprioriteringer

Sundheds-, idrÆts- og kulturudvalget har mulighed for at komme med forslag til udvidelser, som udvalget Ænsker skal indgÆ i de politiske forhandlinger om budget 2027-2030 samt omprioritere indenfor egne bevillingsomrÆder. Desuden skal udvalget tage stilling til, hvad udvalget foreslÆr, der skal ske med bevillinger, der udlÆber i budgetperioden 2026-2029.

Ud over dette er der til yderligere drÆftelse her vedhÆftet fÆlgende tidligere bestilte notater til evt. drÆftelse:

1. Æ Notat vedr. implementering af sundhedsstyrelsens anbefalinger til sundhedspleje
2. Æ Notat vedr. udvidelse af ungeindsatsen/Nikotinfri Ungdom

I tilfÆlde af Ækonomisk ubalance pÆ et givent omrÆde forudsÆttes, at udvalget drÆfter tiltag til sikring af budgetbalance. For nuvÆrende er det forvaltningens vurdering, at der ikke er behov for en drÆftelse af tiltag til sikring af Ækonomisk balance.

PÆ baggrund af drÆftelserne pÆ udvalgsmÆdet den 5. maj 2026 og pÆ dette mÆde, skal udvalget tage stilling til, hvilke forslag og omprioriteringer, herunder bevillinger der udlÆber, der Ænskes fremsendt til budget 2027-2030.

Ækonomi

Der er ingen Ækonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Udvalgets budgetÆnsker vil indgÆ i de politiske forhandlinger om budget 2027-2030.

Bilag

Budget 2027-30 Sundhed - SIK

Notat - Implementering af Sundhedsstyrelsens anbefalinger til sundhedspleje

Udvidelse af ungeindsatsen, herunder nikotinfri ungdom til en mere helhedsorienteret indsats.

Budgetbemærkniger 2026-29 - Sundhed

Punkt 79: Anmodning fra socialdemokratiet om områdeudviklere som redskab til styrkelse af lokale fællesskaber og sundhed

29.00.00-G01-14-26

Indstilling

Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning fra Sundheds- idræts- og kulturudvalget, den 5. maj 2026, punkt 65:

Udsat.

Beslutning

Drøftet. Udvalget ønsker at forvaltningen udarbejder notat til udvalgsrådet den 5. august 2026, der belyser den økonomiske ramme for, hvordan Randers Kommune kan arbejde strategisk med områdeudviklere som en del af en styrket forebyggelses- og udviklingsindsats.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Socialdemokratiet har i mail af 24. april 2026 fremsendt følgende:

Socialdemokratiet ønsker nedenstående som punkt på dagsordenen til næste møde i Sundheds-, idræts- og kulturudvalget

Områdeudviklere som redskab til styrkelse af lokale fællesskaber og sundhed.

Randers Kommune har tidligere arbejdet med ideen om områdeudviklere blandt andet beskrevet i sag 73 fra den 3/6-25 på Sundheds- idræt og kulturudvalgsrådet, som en måde at styrke lokale fællesskaber, sundhed og trivsel i både landdistrikter og byområder. Erfaringer peger på, at en lokal, koordinerende indsats kan være med til at skabe bedre sammenhæng mellem borgere, foreninger og kommunale tilbud.

Med denne sag ønsker Socialdemokratiet at lægge op til en politisk drøftelse af, hvordan Randers Kommune fremadrettet kan arbejde strategisk med områdeudviklere som en del af en styrket forebyggelses- og udviklingsindsats.

Socialdemokratiet ønsker:

1. At sagen drøftes med henblik på at belyse potentialer og modeller for anvendelse af områdeudviklere i Randers Kommune

2. Sagen oversendes til budget 2027-2030 med henblik på, at forvaltningen: udarbejder konkrete modeller for anvendelse af områdeudviklere, belyser økonomi og finansieringsmuligheder (herunder evt. eksterne midler), beskriver organisering og sammenhæng til eksisterende indsatser samt opstiller forslag til pilotområder.

Randers Kommune har tidligere arbejdet med indsatser, hvor lokale kræfter, foreninger og kommunen samarbejder om at skabe bedre trivsel, sundhed og fællesskaber. I den forbindelse har områdeudviklere været peget på som et muligt redskab til at styrke denne indsats.

Områdeudviklere kan fungere som bindeled mellem borgere, civilsamfund og kommune og kan bidrage til at:

- Igangsætte lokale aktiviteter og fællesskaber*
- Understøtte frivillighed og foreningsliv*
- Skabe bedre sammenhæng mellem kommunale tilbud og lokalsamfund*

- *Målrette indsatser til områder med særlige udfordringer*

Områdeudviklere kan arbejde fleksibelt og geografisk målrettet, afhængigt af behov og lokale ressourcer. Indsatsen kan samtidig understøtte eksisterende politikker og strategier inden for sundhed, forebyggelse, fritid og landdistriktsudvikling.

Det er imidlertid væsentligt at få belyst:

- *Hvilke konkrete modeller der vil være mest relevante i Randers Kommune*
- *Hvordan indsatsen organisatorisk forankres*
- *Hvordan der sikres samspil med eksisterende indsatser (fx sundhed, foreninger, landsbyudvikling mv.)*
- *Hvilke økonomiske rammer der vil være nødvendige*
- *Hvilke målgrupper og geografiske områder der skal prioriteres*

Socialdemokratiet mener at en målrettet indsats med områdeudviklere kan være et redskab til at arbejde mere forebyggende og lokalt forankret – særligt i forhold til at reducere ulighed i sundhed og styrke fællesskaber.

Samtidig kan indsatsen understøtte en mere helhedsorienteret udvikling af både landdistrikter og byområder, hvor lokale ressourcer aktiveres i tæt samspil med kommunen.

Punkt 80: Orientering om lokaletilskud til godkendte folkeoplysende foreninger med aktiviteter for hjemmepassede børn

18.15.00-S49-5-26

Resumé

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget får i denne sag en orientering om lokaletilskud til godkendte folkeoplysende foreninger, som er målrettet hjemmepassere (pasning af eget barn op til 5 års alderen).

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget via folkeoplysningsudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget besluttede på møde den 8. april 2026, at en lokaletilskudsansøgning fra den godkendte folkeoplysende forening Hjem Randers blev ”udsat med henblik på en forudgående principiel stillingtagen til sager på dette område”. Dvs. drøftelse af lokaletilskud til foreninger, som er målrettet hjemmepassere (pasning af eget barn op til 5 års alderen).

Om hjemmepasserforeninger

En hjemmepasserforening kan karakteriseres ved

- børn mellem 0-6 år, som ikke passes i offentlige pasningstilbud, men passes hjemme
- børnene deltager sammen med deres mødre/fædre/bedsteforældre, som enten er på barsel, er hjemmepasser, er hjemmeskoler eller bare har en ugentlig fridag
- større søskende, som har fravalgt folkeskolen eller har skolevægring
- nogle hjemmepasserforeninger er organiseret under interesseorganisationen HJEM ([Hjemmeforældrenes Landsorganisation](#))

Aktiviteterne kan f.eks. være bevægelse og leg i en gymnastiksal; spring i skumgrav og på trampolin i RgF hallen; naturaktiviteter i en skov eller hos Randers Naturcenter.

Dertil kommer øvrige aktiviteter, der typisk beskrives som ’samvær i faste lokaler, som børnene kender, og hvor de kan mødes med deres venner og kendte voksne. Et sted børnene kan kalde deres, med deres ting og aftryk’. Aktiviteterne kan også indeholde oplæg for de voksne, netværk og erfaringsudveksling. Det vil typisk være til disse øvrige aktiviteter, som helst finder sted i egne lokaler, der søges lokaletilskud til.

Hjemmepasning i Randers Kommune

Det årlige tilskud til pasning af egne børn i Randers Kommune i 2026 er:

- 76.102 kr. pr. barn i alderen 0-2 år (svarende til 6.342 kr. pr. måned)
- 52.619 kr. pr. barn i alderen 3-5 år (svarende til 4.385 kr. pr. måned)

Pr. 1. januar 2026 var der i alt 47 børn (42 i alderen 0-2 år og 5 i alderen 3-5 år), hvor forældrene fik tilskud til pasning af eget barn. Til sammenligning var der pr. 1. januar 2025 i alt 63 børn i ordningen.

Praksis

Blandt landets kommuner ses at ikke alle hjemmepasserforeninger godkendes som folkeoplysende, idet de ikke skønnes at opfylde Folkeoplysningslovens krav. Nogle kommuner giver foreningen lov til at bruge kommunale lokaler i det omfang, lokalerne ikke er bookede.

I den konkrete sag omkring Hjem Randers er denne vurderet og godkendt som folkeoplysende forening og vil dermed have adgang til at kunne modtage evt. lokaletilskud, alternativt anvist kommunale lokaler..
Forvaltningen har ikke kendskab til kommuner, der giver lokaletilskud til hjemmepassere.

Folkeoplysende foreningers muligheder for lokaler

I Randers Kommune har en godkendt folkeoplysende forening følgende muligheder for lokale:

- kommunale og selvejende idrætshaller og svømmehaller (egenbetaling 61 kr. pr. time)
- lokaler på folkeskoler, biblioteker, borgerhuse i Gjerlev, Vorup og Langå, Fritidscentret (alle gratis da foreningen ikke har fast råderet)
- enkelte kommunale lokaler hvor foreningen har fast råderet (125 kr. pr. m² årligt)
- en godkendt folkeoplysende forening med medlemmer under 25 år kan søge lokaletilskud til folkeoplysende aktiviteter til egne eller lejede lokaler, hvor foreningen har fast råderet. Der ydes 65% i tilskud til lokaleudgifter og forbrugsafgifter.

Gældende regler

I Folkeoplysningslovens Bekendtgørelse 2011-12-12 nr. 1251 § 2: ”Kommunalbestyrelsen har ikke pligt til at yde tilskud til virksomhed, der hører under anden lovgivning”. Så længe hjemmepasserforeningen ikke er en reel dagtilbudspasning, er de ikke ”virksomhed, der hører under anden lovgivning”, og kommunen må vurdere lokaletilskud efter folkeoplysningslovens almindelige regler.

Ifølge Folkeoplysningsloven LBK nr. 1115 af 31/08/2018 § 25 om lokaletilskud til godkendte foreninger med aktiviteter for børn og unge under 25 år har kommunen som udgangspunkt pligt til at yde lokaletilskud.

En kommune er ikke forpligtet til lokaletilskud, hvis aktiviteten i lokalet ikke anses som folkeoplysende. Er der blandede aktiviteter, vil kommunen være forpligtet til at yde tilskuddet for det antal timer, det anvendes til folkeoplysende aktiviteter.

I Randers Kommune har tidligere udvalg besluttet ikke at beregne lokaletilskud ud fra aktivitetstimetall.

I henhold til folkeoplysningsloven kan en kommune desuden undlade at imødekomme ansøgninger om lokaletilskud,

- hvis tilskuddet indebærer en væsentlig merudgift for kommunen
- hvis driftsudgifterne ikke står i rimeligt forhold til lokalets anvendelse
- hvis der kan anvises kommunale egnede lokaler (egnet i forhold til beliggenhed, mulighed for socialt liv, plads til rekvisitter mv.)

Økonomi

Omkostningerne til lokaletilskud afholdes inden for forvaltningens budgetramme.

Punkt 81: Hjem Randers søger om lokaletilskud til nyt lejemål

18.15.15-Ø40-8-26

Resumé

Udvalget skal i denne sag tage stilling til en ansøgning fra Hjem Randers (hjemmepasser forening) om lokaletilskud til leje af et lokale i Randers C på omkring 150 m². Samlede udgifter forventes på i alt 110.400 kr. årligt.

Imødekommes ansøgningen vil det i 2026 udløse et tilskud på 71.760 kr. Forvaltningen skønner at udgiften kan holdes inden for budgettet, men at der også alternativt kan anvises egnede kommunale lokaler.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget via folkeoplysningsudvalget

1. at ansøgningen drøftes mhp. hvorvidt den skal imødekommes eller der skal anvises egnede kommunale lokaler.

Beslutning fra Folkeoplysningsudvalget, den 8. april 2026, punkt 21

Indstilles udsat med henblik på en forudgående principiel stillingtagen til sager på dette område.

Henrik Leth havde forfald til mødet. I stedet deltog Anette Thomsen som stedfortræder

Beslutning

Det indstilles, at forvaltningen skal afsøge muligheder for anvisning af kommunale lokaler eller muligheden for at dele lokaler med andre foreninger. Alternativt skal lokaletilskudssagen behandles igen til september. Foreningen skal da oplyse opdaterede medlemstal.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Ansøgning

Hjem Randers søger om tilskud til leje af lokale i Randers C på ca. 150 m². Foreningen Hjem Randers blev officielt startet i sommeren 2025. Hjem Randers målgruppe er primært børn mellem 0-6 år og deres familier (mødre/fædre/bedsteforældre) der er på barsel, hjemmepasser, hjemmeskoler eller bare har en ugentlig fridag. Ifølge foreningen er Randers kommune en af de efterhånden mange kommuner der giver tilskud til pasning af eget barn.

Foreningen blev betinget godkendt som frivillig folkeoplysende forening den 28. januar 2026. Betingelser om ændring på førstkommande generalforsamling i forhold til præcisering af ophør af medlemskab, stemmeret pr. barn, valg af suppleanter og årskontingent der giver stemmeret på generalforsamling.

Foreningen tilbyder faste ugentlige aktiviteter der p.t. er Motorik mandag i Vorup husets gymnastiksal (bevægelse/leg i gymnastiksal), RgF onsdag i RgF hallen (motorikbaner, lette boldspil, kolbøtter, spring - skumgrav og trampolin), Natur torsdag i f.eks. Fladbro skov eller Randers Naturcent (bål, spejderlignede aktiviteter, lær naturen at kende). Derudover laver foreningens frivillige ofte aktiviteter tilpasset til målgruppen, årstid, højtider og behov.

Foreningen mangler lokaler til et større udbud af aktivitetstilbud, gerne sådan, at foreningen kan tilbyde aktiviteter alle ugens hverdage. Måske endda flere aktiviteter pr. dag. Foreningen ønsker et sted børnene kender, der hvor de mødes med deres venner og kendte trykke voksne. Et sted børnene kan kalde deres, med deres ting og aftryk. Foreningen har ikke kapacitet til at dække huslejen uden tilskud.

Adresse	Ukendt, idet lokalet ikke er fundet endnu
Areal	ca. 150 m ²

Husleje årligt	96.000 kr. (= 640 kr. pr. m ²)
Rengøring	12.000 kr.
Vedligeholdelse	2.400 kr.
Forbrug (el, vand, varme)	Inkluderet i lejebeløbet
Udgifter i alt årligt (husleje, rengøring og forbrug)	110.400 kr.
Aktivitetstimer i lokalerne	640 (16 timer pr. uge i 40 uger)
Antal medlemmer i aktiviteten	83 hvoraf 83 < 25 år, på nuværende tidspunkt er det kun børnene som er indmeldt i foreningen, medlemstal opdateret 9. marts 2026.

Tilskudsberegning

I 2026 yder Randers Kommune 65% i lokaletilskud til foreninger, der har medlemmer i alderen under 25 år. KL's timesats er i 2026 på 164,29 kr. som er det maksimale beløb pr. time som Randers kommune giver tilskud til, ved lejemål på timebasis.

Hvis ansøgningen imødekommes, udløser det et tilskud i 2026 på 71.760 kr.

Beregning i forhold til lokaleudgifter	Udgifter i kr. i alt	Tilskud 65 %	Foreningens egenbetaling
Tilskudsberettigede lokaleudgifter	110.400	71.760	38.640

Vurdering

I henhold til folkeoplysningsloven kan en kommune undlade at imødekomme ansøgninger om tilskud,

- hvis tilskuddet indebærer en væsentlig merudgift for kommunen
- hvis driftsudgifterne ikke står i rimeligt forhold til lokalets anvendelse
- hvis der kan anvises kommunale lokaler

Økonomi

Hvis ansøgningen om egen lejet lokale imødekommes, vil det udløse et tilskud på 71.760 kr. i 2026, idet det samtidig bemærkes at forvaltningen vurderer at det vil være muligt at finde egnede kommunale lokaler til foreningen.

Forvaltningen skønner, at der i budgettet er midler til at imødekomme lokaletilskudsansøgninger i 2026 for 700.000 kr. Der er i denne ansøgningsrunde ansøgninger for i alt 560.000 kr.

Bilag

Lokaletilskud 2026 budget

Vedtægter betinget godkendt

Tekst til Ansøgning

Punkt 82: Procesplan for facilitetskonference på fritids- og idrætsområdet i byrådsperioden 2026-2029

18.15.00-S49-1-26

Resumé

Udvalget skal i denne sag på idræts- og fritidsområdet tage stilling til en proces- og tidsplan for afvikling af en facilitetskonference herunder også afgrænsning af ansøgerkreds. Udvalget skal derudover tage stilling til kriterier for en efterfølgende prioritering af midler. Den samlede sum til fordeling udgør 12,8 mio. kr., hvortil kan lægges evt. yderligere tilførte midler inden den endelige behandling af ansøgningerne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via folkeoplysningsudvalget, sundheds-, idræts- og kulturudvalget og økonomiudvalget

1. at procesplan for en facilitetskonference med henblik på prioritering af midlerne til idræts- og fritidsfaciliteter i byrådsperioden 2026-29 godkendes
2. at fokusområde forslag A eller fokusområde forslag B godkendes
3. at ca. 12,8 mio. kr. af allerede givne budgetbeløb for årene 2026-2029 kan disponeres ved udmøntningen. I beløbet indgår 2 mio. kr. afsat i budget 2026 til renovering af de mest trængende faciliteter.

Beslutning

1. at godkendt
2. at, forslag A godkendt
3. at godkendt

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Sundheds- idræts- og kulturudvalget har på møde den 8. april 2026 besluttet, at der skal afholdes en facilitetskonference på fritids- og idrætsområdet med henblik på prioritering af de hertil afsatte midler for byrådsperioden 2026-29.

Der har i de to foregående byrådsperioder været afholdt facilitetskonferencer i hhv. 2018 og 2022.

På konferencerne har ansøgere pitchet deres projekt med ønske om kommunal medfinansiering til renovering eller udvidelse af en eksisterende facilitet eller til etablering af en helt ny facilitet. Med baggrund i konferencerne blev periodens afsatte midler prioriteret til udvalgte projekter.

De afsatte midler udgør ca. 12,8 mio. kr., incl. 2 mio. kr., der ved budgettet for 2026-29 blev afsat i 2026 til at forbedre de mest renoveringstrængende faciliteter og som foreslås indgå i den samlede fordeling men med krav om at de skal anvendes til det afsatte formål.

Forvaltningen foreslår følgende proces- og tidsplan.

Fokusområder

Som de tidligere år foreslås midlerne at være rettet mod specifikke områder. Forvaltningen peger på to forskellige forslag til omtrentlig fordeling af midler:

Forslag A: Ca. 2/3 (ca. 8,5 mio. kr. af midlerne anvendes til renovering, ombygning af eksisterende facilitet samt energiforbedrende tiltag af eksisterende faciliteter, incl. de 2 mio. kr. afsatte midler i budget 2026 og ca. 1/3 (4,3 mio. kr.) til nyt byggeri.

Forslag B: Ca. 1/2 (ca. 6,4 mio. kr.) til renovering, ombygning og energiforbedrende tiltag i eksisterende facilitet, incl. de 2 mio. kr. afsatte midler i budget 2026 og ca. 1/2 (6,4 mio. kr.) til nybyg.

Udmøntningen skal som hidtil ske i tæt dialog med foreningslivet og skal i størst muligt omfang bygge videre på traditionen for, at lokale foreninger, klubber, lokalområder og kommune i fællesskab finansierer initiativerne, så midlerne strækker længst muligt. Puljens udmøntning tilrettelægges og gennemføres i regi af sundheds-, idræts- og kulturudvalget.

Kriterier for fordeling af midler

Forvaltningen foreslår ansøgerkredsens afgrænsning til: folkeoplysende idræts- og spejderforeninger, kommunale og selvejende idrætshaller samt forvaltningen på vegne af selvorganiserede og tværgående indsatser. Projektet skal understøtte et almennyttigt formål.

Tilsagnet udløber 2½ år efter, at tilsagn er sendt til ansøger medmindre, ansøger har indsendt en byggeansøgning på projektet eller anden begrundet ansøgning om forlængelse, der i givet fald skal godkendes af udvalget.

Alle modtagere af tilskud skal indsende dokumentation og afsluttende regnskab for anvendelse af bevillingen.

Projekterne vil blive vurderet med en score i forhold til parametre herunder. Den politiske beslutning baseres ikke alene på scoren, men på en helhedsvurdering, hvor scoren er vejledende.

- Projektet skal være forankret i en ansøgerkreds, som skønnes at kunne løfte opgaven i projektet. I den vurdering ligger, at der står en solid organisering bag med en stærk historik og relevant projekterfaring og kompetencer
- Projektet skal være tilstrækkelig modent. I den vurdering ligger bl.a., at ansøger skal have afklaret grundlæggende forhold som f.eks. opbakning lokalt og hos samarbejdspartnere, indledende dialog med væsentligste fonde og dialog med ejer af grundarealet. Der skal derudover være beskrevet placering af ansvar for efterfølgende drift og vedligeholdelse
- Omfanget af hvor mange brugere og hvor bred en målgruppe faciliteten vil komme til gode
- I hvor stort et omfang facilitetens brugere er børn og unge
- Projektets kobling til den aktuelle politiske dagsorden - f.eks. Fremtidens Randers eller bevægelsesmiljøer som Athletic Skills Model (ASM)
- I hvilken grad projektet tilgodeser dagsordenen for klima og bæredygtighed
- Hvor stor en andel ansøger har egenfinansiering og ekstern medfinansiering ud over kommunale midler

Udkast til tidsplan for facilitetskonference i 2026

Den 3. juni	Sundheds-, idræts- og kulturudvalget godkender procesplan, fokusområder og prioritering af principper for fordeling af midler til faciliteter
Juni uge 26	Forvaltningen udsender et call til aktører (foreninger og idrætshaller) med information om kriterier, tidsfrist for ansøgning mv.
Den 9. oktober	Invitation til konference sendes til folkeoplysende idræts- og spejderforeninger, samråd for spejdere og samråd for idrætten, idrætshaller og Randers Byråd
Den 18. oktober	Frist for indsendelse af ansøgninger
Den 2. november	Det samlede materiale (alle projektbeskrivelser) sendes til konferencedeltagere
Den 18. november	Konference "Faciliteter til fritidsområdet 2026-2029" - Aktørerne pitcher deres projekt - Drøftelse med henblik på at give input til den politiske beslutning
December	Forvaltningen udarbejder scoring og udkast til prioritering Drøfte forvaltningens indstilling til prioritering af midler med samrådene BUSR og SIKR
Januar 2027	Folkeoplysningsudvalget og Sundheds-, idræts- og kulturudvalget behandler sagen om fordeling af facilitetsmidler for perioden 2026-2029
Januar 2027	Økonomiudvalget behandler sagen
Januar 2027	Byrådet behandler sagen

Økonomi

Den samlede sum til fordeling blandt projekterne er på ca. 12,8 mio. kr., som fremkommer således:

Oversigt over bevillinger på idrætsområdet 2026-29

		I alt 2026-29
1. Anlægspulje til idrætsformål (2026-29)	Budgetterede midler, incl. tidligere overførte midler og excl. disponeret til akut vedligehold	4.200.500
2. Anlægsbevilling til forbedring af breddeidrættens faciliteter (2026-2029)	Budgetterede midler, incl. 2 mio.kr i 2026 til forbedringer af de mest renoveringstrængende faciliteter og fratrullet midler til udskiftning af græstæpper på kunstgræsbaner	6.866.100
3. Færdiggørelse af idrætsprojekter	Restbevilling fra tidligere år fratrullet disponeret beløb	1.745.900
Midler til disposition		12.812.500

Hvis sagen godkendes, vil der i perioden 2026-2029 blive brugt ca. 12,8 mio. kr. af anlægsmidler på facilitetsprojekter og der vil i forbindelse med den endelige godkendelse af projekterne ske omplaceringer af rådighedsbeløb vedr. anlæg mellem årene 2026-2029 og givet de nødvendige bevillinger.

Til orientering: I en tilsvarende sag fra byrådet 31. januar 2022 har økonomiudvalget gjort opmærksom på, at der skal findes finansiering til eventuelle afledte driftsudgifter.

Omkostningerne til afvikling af selve konferencen afholdes inden for kultur- og fritidsafdelingens budgetramme.

*Jf. budget 2026 - 2029 fremgår følgende:

Breddeidræt – faciliteter (2 mio. kr. i 2026)

Der afsættes yderligere 2 mio. kr. i 2026 til at forbedre de mest renoveringstrængende faciliteter.

Udmøntningen skal som hidtil ske i tæt dialog med foreningslivet og skal i størst muligt omfang bygge videre på traditionen for, at lokale foreninger, klubber, lokalområder og kommune i fællesskab finansierer initiativerne, så midlerne strækker længst muligt. Puljens udmøntning tilrettelægges og gennemføres i regi af sundheds-, idræts- og kulturudvalget.

Punkt 83: Forvaltningen og formanden orienterer

00.22.04-A00-6-25

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orientering tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

- Status sundhedsreform
- Dato for 12/12 seminar for SIK-udvalget. 4.-5. november 2026
- **Mens health week.** I forbindelse med Men's Health week i uge 24 sætter Randers kommune fokus på mænds sundhed og på fællesskaber. Der bliver afholdt fælles arrangement mellem FOF og sundhedsfremme og forebyggelsesenheden i Remisen den 11.juni, med oplæg ved foredragsholder Jesper Grønkær, mulighed for besøg ved forskellige stande og afslutning med fællesspisning hvor mændene fra FOF madlavningshold har lavet mad.
- **Nyt hobbyværksted i Havndal:** Ungdomsskolen og sundhedskoordinatoren i Havndal sundhedshus har lavet et fælles initiativ med etablering af et hobbyværksted for unge i det tidligere køkken i Havndal sundhedshus. Målgruppen er unge tilknyttet ungdomsskolen. Ungdomsskolen varetager driften og aktiviteterne og Havndal sundhedshus stiller lokaler til rådighed. Formålet er at skabe et meningsfuldt tilbud til unge i Havndal.
- **Sundhedskor Havndal:** Sangkraft Randers, sundhedskoordinatoren i Havndal sundhedshus og brobyggeren i Sundhedsfremme og forebyggelsesenheden startede sidste år et forsøg op med et sundhedskor i Havndal Sundhedshus. Sundhedskoret er blevet en stor succes og samler deltagere fra flere af kommunen til fast ugentlig sangaften. Deltagerne har nu valgt at fortsætte kortet, så det nu er blevet et permanent tilbud i Havndal sundhedshus.

Bilag

Hobbyværksted i Havndal Sundhedshus

Punkt 84: Sagsstyringslister pr. 3. juni 2026

00.22.04-A00-5-25

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen om de forventede sager til næste udvalgs møde tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Erik Bo Andersens havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.

Sagsfremstilling

Oversigt over forventede sager til det ekstraordinære udvalgs møde den 10. juni 2026:

10. juni – ekstraordinært møde
Analyse af Randers Idrætshaller
Træbro i Tøjhushaven
Resultater af halanalyse
Museum Østjylland, regnskab og årsberetning
Hybridbane Randers FC
Omlægning af tilskuds- og ansættelsesforhold for Blæseorkestret Søndermarken
Kapacitetsanalyse vedrørende fodboldanlæg
Værkets årsberetning
Bolig social helhedsplan 2021-2025
Budget 2027-2030

Punkt 85: Digital godkendelse for tilstedeværelse

00.22.04-A00-7-25

Indstilling

Digital godkendelse for tilstedeværelse

Beslutning

Godkendt.

Erik Bo Andersen havde forfald til mødet. I stedet deltog Anker Boje.